

Ропотан Д.Р., студентка,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Череватюк В.Б., к.і.н., доцент

ПРАВА ЖІНОК КРІЗЬ ПРИЗМУ ПОЛІТИЧНИХ ТА ПРАВОВИХ ВЧЕНЬ

Однією з найбільших проблем цієї теми є людська необізнаність. Зараз, якщо ми питаємо певну кількість людей про те, коли з'явилися перші спроби захисту прав жінок, більша половина відповість: «У минулому сторіччі», і буде помилятися, але одночасно з цим майже кожен зможе пояснити, що таке фемінізм і ототожнити його із захистом прав жінок.

Розпочнемо з того, що побудова та розквіт будь-якої демократичної, соціальної та правової держави, в першу чергу, залежить від забезпечення прав і свобод громадян, незважаючи на його гендер. І саме врегулювання правового статусу жінки, елементами якого є і її права, й обов'язки, й міра юридичної відповідальності та свободи - є однією з найбільших проблем для досягнення цієї мети. В часи Середньовіччя Тома Аквінський вірив, що жінка є недосконалим чоловіком.

Схожі погляди мали античні мислителі Аристотель і Сократ, який любив повторювати вислів про щастя: «Три речі можна вважати щастям: що ти не дика тварина, що ти грек, а не варвар, і що ти чоловік, а не жінка». Чоловіка він розглядав як активну форму, а жінку – як пасивну матерію, тіло [1, с. 383]. А одним із перших, хто доводив необхідність рівноправності статей у суспільстві, був Платон. У праці «Держава» Платон розвинув ідею про рівноправність чоловіків і жінок: «Однакові природні властивості зустрічаються у живих істот тієї й іншої статі і за своєю природою як жінки, так і чоловіка можуть брати участь в усіх справах» [2, с. 251].

Більш демократичним щодо жінки було Християнське вчення, яке оголосило рівність жінок і чоловіків, але не перед державою, а перед Ісусом Христом. Ось що Апостол Павло говорить у посланні до Галатів: «...нема чоловічої статі, ані жіночої, – бо всі ви один у Христі Ісусі!» [3, с. 220]. За часів епохи відродження у Європі відбувалися революційні зміни, які більш за все проявлялися в культурі та суспільній свідомості. Він і став об'єктивною передумовою для виникнення такого поняття, як рівноправність, адже відомі митці проявляли велику повагу до жінки, незважаючи на те, що її статус залишався підлеглим. Видатний англійський мислитель – Д. Локк – у праці «Два трактати про правління» багато уваги присвятив проблемі батьківської влади, де і зазначив, що влада належить також і матері [4, с. 276]. Також Ш. Монтеск'є у своїй

відомій праці «Про дух законів» він висловив свою думку, що природною властивістю жінки є управління суспільством [5, с. 360]. Важливу роль у подальшій еволюції суспільно-політичних поглядів на жіноче питання відіграли праці Жан Жака Руссо. Він вважав, що кожна людина народжується свободою і проголосив принцип рівноправності чоловіка і жінки: «У всьому, що не стосується статі, жінка рівна з чоловіком» [6, с. 567]. Ідеологи буржуазних революцій проголошують настання нової ери – ери прав людини, рівність усіх людей перед законом. Французький філософ-просвітник Ж.Е. Кондорсе в праці «Про допуск жінок до громадянських прав» виступив за надання жінкам виборчих прав, а також свободи вибору будь-якої посади.

Це все стало передумовами для того, щоб жінки почали організовувати, агітувати, писати та кричати про права жінок, щоб їх було почуто. Як, наприклад це робила Олімпія де Гуж, автор «Декларації прав жінки і громадянки» (1789), під час Великої французької революції, Марія Вольстонкрафт, яка написала «На захист прав жінок» (1792), Леся Українка, яка поряд з ідеями національного та соціального визволення виявила прогресивні ідеї емансипації жінки, а також призвело до початку утворення такого руху, як фемінізм, що являє собою загальну назву широкого руху за зрівняння в правах жінок із чоловіками, що в першу чергу ставили своїм завданням домогтися надання жінкам виборчих прав.

Враховуючи усе вищевикладене, я, як представниця прекрасної половини населення, можу з упевненістю сказати, що жінка пройшла дуже важкий, повний пригнічення та неповаги до себе шлях до рівноправності, і вона її здобула. Звичайно, ще існує певний відсоток дискримінації, але можна з впевненістю сказати, що часи, коли можна було сказати, що жінки – більшість, яка існує на правах меншості – закінчилися.

Література

1. Аристотель. Политика. Сочинения: в 4-х т. Т. 4. Москва: Мысль, 1983. С. 375–645.
2. Платон. Государство. Сочинения. Т. 3. Ч. I. Москва, 1971. 360 с.
3. Біблія. Київ: Вид-во Українського Біблійного Товариства, 1992. 220 с.
4. Локк Д. Два трактата об управленіи. Сочинения в 3-х томах. Москва, 1988. Т. 3. С. 135–407.
5. Монтескье Ш. О духе законов. Избранные произведения. Москва, 1955. 360 с.
6. Руссо Ж.-Ж. Об общественном договоре, или принципы политического права. Антология мировой философии. Москва, 1970. Т. 2. С. 567–514.